

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

Dodatkowe ubezpieczenie na życie

Informacja dotycząca umowy dodatkowej Ochrona Życia

Informacje w zakresie	Postanowienie
1. przesłanek wypłaty świadczenia	art. 4, art. 8, art. 13
2. ograniczeń oraz wyłączeń odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniających do odmowy wypłaty świadczenia lub jego obniżenia	art. 4, art. 9, art. 10, art. 11

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

Umowa dodatkowa

Dodatkowe ubezpieczenie na życie

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (dalej *OWU*) stanowią integralną część umowy ubezpieczenia i są dokumentem wiążącym strony. Znajdujące się w ramach w treści *OWU* komentarze i wyjaśnienia nie stanowią treści *OWU*. Pełnią one jedynie funkcję informacyjną. Słowa wyróżnione *kursywą* zostały zdefiniowane na początku dokumentu lub w *OWU umowy podstawowej*.

Dla Państwa wygody wprowadziliśmy trzy rodzaje wyróżnień:



WAŻNE

Zwracamy Państwa uwagę na kwestie dotyczące bezpośrednio umowy ubezpieczenia, które są kluczowe według postanowień prawa.



WYJAŚNIENIA

Objaśniamy niektóre przepisy i wyjaśniamy użyte w tekście trudne sformułowania.



PRZYKŁADY

Wyjaśniamy, jak w praktyce stosowane są postanowienia umowy ubezpieczenia i jakie mają znaczenie dla osoby objętej ubezpieczeniem.

Rozdział I. Postanowienia ogólne

Artykuł 1. Wstęp

1. Niniejsze *OWU* mają zastosowanie do *umowy dodatkowej* Dodatkowe ubezpieczenie na życie zawartej pomiędzy MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie a *Ubezpieczającym* i stanowią integralną część tej *umowy dodatkowej*.
2. *Umowa dodatkowa* jest częścią umowy ubezpieczenia (dalej *Umowa*). *Umowa dodatkowa* jest zawierana na wniosek *Ubezpieczającego* i obejmuje ochroną odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*, jeżeli tak stanowi *Szczegółowa Umowa Ubezpieczenia*. Ochroną ubezpieczeniową może zostać objęty odpowiednio *Ubezpieczony* lub *Współubezpieczony*, który w *dacie wejścia w życie umowy dodatkowej* ukończył 18. rok życia, a nie ukończył 71. roku życia. *Składkę* należną z tytułu *umowy dodatkowej* odpowiednio dla *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* określa *Szczegółowa Umowa Ubezpieczenia*.

Artykuł 2. Definicje

Definicje określeń użytych w niniejszych *OWU*:

1. **agent wyłączny** – osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne bezpośrednio w imieniu i na rzecz *MetLife*,
2. **MetLife** – MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (00-450), przy ul. Przemysłowej 26,
3. **reklamacja** – każde wystąpienie *Ubezpieczającego*, *Ubezpieczonego*, *Współubezpieczonego*, *Uposażonego* lub uprawnionego z *Umowy* kierowane do *MetLife*, w którym zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez *MetLife* lub jego działalność,
4. **Współubezpieczony** – wskazana w *Szczegółowej Umowie Ubezpieczenia* osoba fizyczna, objęta ochroną w ramach *umowy dodatkowej*.

Rozdział II. Ochrona ubezpieczeniowa i jej zakres

Artykuł 3. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Przedmiotem niniejszego ubezpieczenia jest ochrona życia odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*, wskazanego w *Szczegółowej Umowie Ubezpieczenia*.



WAŻNE: Ochrona ubezpieczeniowa trwa przez 24 godziny na dobę na całym świecie.

Artykuł 4. Zakres ochrony

1. Zakres ochrony *umowy dodatkowej* obejmuje zdarzenie ubezpieczeniowe, którym jest śmierć odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*.
2. W przypadku śmierci odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* *MetLife* wypłaci świadczenie w wysokości *sumy ubezpieczenia* z tego tytułu *Uposażonemu Ubezpieczonego* lub *Uposażonemu Współubezpieczonego*.
3. Wypłata nastąpi z zastrzeżeniem postanowień zawartych w rozdziale Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności *MetLife*.
4. Jeżeli świadczenie z tytułu *umowy dodatkowej* będzie wypłacane osobie będącej *Ubezpieczającym*, *MetLife* pomniejszy wypłacaną kwotę o wymagalne wierzytelności wynikające z *OWU*.

Artykuł 5. Suma ubezpieczenia

1. Wysokość *sumy ubezpieczenia* i *składki* za *umowę dodatkową* odpowiednio dla *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* jest wskazana w *Szczegółowej Umowie Ubezpieczenia*.
2. *Ubezpieczający* w *rocznicę Umowy* może wnioskować o zmianę wysokości *sumy ubezpieczenia* odpowiednio dla *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*. W przypadku *Umowy* zawartej na cudzy rachunek *Ubezpieczający* może wnioskować o taką zmianę po uzyskaniu uprzedniej zgody odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*.
3. Zmiana *sumy ubezpieczenia* wymaga zgody *MetLife*. *MetLife* przedstawi pisemnie warunki zmiany *sumy ubezpieczenia*.
4. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do podwyższenia *sumy ubezpieczenia* na wypadek śmierci w wyniku *indeksacji*, opisanego w artykule 13 niniejszych *OWU*.
5. Jeżeli zmiana *sumy ubezpieczenia* na wypadek śmierci nastąpiła po *dacie* zdarzenia ubezpieczeniowego, *MetLife* wypłaci świadczenie w wysokości *sumy ubezpieczenia* obowiązującej w dniu śmierci odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*.

Artykuł 6. Okolicznościowe podwyższenie sumy ubezpieczenia

1. *Ubezpieczający* może raz w okresie obowiązywania *umowy dodatkowej* w odniesieniu odpowiednio do *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* wnioskować o okolicznościowe podwyższenie *sumy ubezpieczenia* o nie więcej niż 25% aktualnej *sumy ubezpieczenia*, jeśli doszło do jednego z następujących zdarzeń:
 - a) urodzenia dziecka odpowiednio *Ubezpieczonemu* lub *Współubezpieczonemu* lub przysposobienia dziecka odpowiednio przez *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*,
 - b) śmierci małżonka odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*,
 - c) śmierci drugiego z rodziców dziecka odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*.
2. Zmiana będzie obowiązywała od najbliższego *terminu wymagalności składki* po otrzymaniu skutecznego wniosku.
3. Wniosek o podwyższenie *sumy ubezpieczenia* musi zostać złożony w terminie do 12 miesięcy od daty zdarzenia wymienionego w punkcie 1 a) – c). Do wniosku należy dołączyć dokument potwierdzający zaistnienie jednego ze zdarzeń, tj. kopię skróconego aktu urodzenia dziecka lub orzeczenia sądu o przysposobieniu, lub kopię skróconego aktu zgonu małżonka *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*, lub drugiego z rodziców dziecka *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*.

4. Okolicznościowe podwyższenie *sumy ubezpieczenia* zostanie zrealizowane bez oceny stanu zdrowia odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*.
5. Zmiana *sumy ubezpieczenia* odpowiednio dla *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* wiąże się ze zmianą wysokości *składki* za *umowę dodatkową* odpowiednio dla *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*.
6. Postanowienia niniejszego artykułu nie mają zastosowania do podwyższenia *sumy ubezpieczenia* w wyniku *indeksacji*, opisanego w artykule 13 niniejszych OWU.

Rozdział III. Początek odpowiedzialności MetLife

Artykuł 7. Początek odpowiedzialności

Odpowiedzialność *MetLife* rozpoczyna się w *dacie wejścia w życie umowy dodatkowej* wskazanej w *Szczegółowej Umowie Ubezpieczenia*, pod warunkiem zawarcia *umowy dodatkowej* oraz opłacenia *składki*.



WYJAŚNIENIE: Ochrona rozpoczyna się w dniu wskazanym w polisie, pod warunkiem wpływu składki na rachunek bankowy *MetLife* i doręczenia polisy *Ubezpieczającemu*.

Rozdział IV. Wypłata świadczenia

Artykuł 8. Zgłoszenie roszczenia i wypłata świadczenia z tytułu zdarzenia ubezpieczeniowego



WYJAŚNIENIE: Zdarzenie ubezpieczeniowe można zgłosić do *MetLife* w wybrany sposób:

- przez portal e-rozszczenie: www.eroszczeniemetlife.pl,
- na adres e-mail: roszczenia@metlife.pl,
- telefonicznie: +48 22 523 50 70 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora),
- pisemnie na adres: *MetLife*, Dział Roszczeń, ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa,
- osobiście: w jednym z biur sprzedaży *MetLife* (adresy biur znajdują się na stronie www.metlife.pl).

1. Informacje o wymaganych dokumentach i możliwościach ich poświadczania znajdują się na stronie www.metlife.pl.
2. Do ustalenia prawa osoby zgłaszającej roszczenie do świadczenia niezbędne jest przekazanie *MetLife* dokumentów:
 - a) w przypadku naturalnej śmierci odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* osoba uprawniona do świadczenia składa:
 - odpis skrócony aktu zgonu odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* w oryginale lub kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub osoby upoważnione w jednym z biur sprzedaży *MetLife*, lub organ wydający dokument,
 - wypełniony wniosek o wypłatę świadczenia – na formularzu *MetLife* lub w formie pisemnego wniosku zawierającego dane określone na formularzu *MetLife*,
 - kopię karty statystycznej do karty zgonu lub kopię dokumentacji medycznej potwierdzającą przyczynę zgonu,
 - kopię dokumentu tożsamości każdego z *Uposażonych/spadkobierców* lub potwierdzenie tożsamości przez *agenta wyłącznego*, notariusza, organ wydający dokument, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. W przypadku osób, które przebywają poza granicami kraju, tożsamość może potwierdzić ambasador lub konsul RP,
 - w przypadku zgonu *Uposażonego* – odpis skrócony aktu zgonu *Uposażonego* w oryginale lub kopię poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub w jednym z biur sprzedaży *MetLife*, lub organ, który wydał dokument,
 - b) w przypadku śmierci odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* wskutek nieszczęśliwego wypadku osoba uprawniona do świadczenia składa:
 - kopię dokumentacji dotyczącej okoliczności i przebiegu zdarzenia, sporządzonej przez odpowiednie organy policji, prokuratury lub kopię wyroku sądu, a w razie ich braku wskazanie adresów i numerów spraw jednostek policji, prokuratury lub sądu, które prowadziły lub prowadzą postępowanie w sprawie,
 - kopię protokołu powypadkowego sporządzonego przez pracodawcę – w przypadku wypadku w pracy,
 - kopię innych dokumentów potwierdzających okoliczności wypadku.
- Jeśli do podjęcia decyzji potrzebne będą dodatkowe dokumenty, *MetLife* poinformuje o tym niezwłocznie.
3. Jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe miało miejsce poza granicami Polski, osoba zgłaszająca roszczenie jest zobowiązana do przedstawienia kopii dokumentacji medycznej dotyczącej zdarzenia ubezpieczeniowego oraz jego okoliczności przetłumaczonej przez tłumacza przysięgłego na język polski.



WAŻNE: W celu rozpatrzenia roszczenia wymagane jest doręczenie *MetLife* dokumentacji roszczeniowej przetłumaczonej na język polski przez tłumacza przysięgłego.

4. *MetLife* – po otrzymaniu powiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym – w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia prześle osobie zgłaszającej roszczenie odpowiednie, wyżej wymienione formularze, o ile są wymagane. Przesłanie do *MetLife* wypełnionych formularzy i dokumentów pozwoli na uzyskanie informacji niezbędnych do ustalenia prawa osoby zgłaszającej roszczenie do otrzymania świadczenia z tytułu *umowy dodatkowej* oraz odpowiedzialności *MetLife*.



WAŻNE: Prosimy o możliwie szybkie powiadomienie *MetLife* o zaistniałym zdarzeniu.

5. W przypadkach uzasadnionych *MetLife* zastrzega sobie prawo do weryfikacji dokumentacji przedłożonej przez osobę uprawnioną do świadczenia oraz zasięgnięcia dodatkowych opinii specjalistów.



WYJAŚNIENIE: *MetLife* może zwrócić się z prośbą do placówek medycznych i organów administracji publicznej o dodatkowe informacje, o czym każdorazowo poinformuje osobę uprawnioną do świadczenia.

6. Jeżeli osoba zgłaszająca roszczenie nie przedstawiła wymaganych dokumentów niezbędnych do ustalenia zasadności i wysokości świadczenia, *MetLife* może odmówić wypłaty świadczenia.
7. *MetLife* zobowiązuje się spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania powiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
8. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności *MetLife* albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni, licząc od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia *MetLife* powinno spełnić w terminie wskazanym w punkcie 7 niniejszego artykułu.

Rozdział V. Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności MetLife



WAŻNE: Prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na przypadki, w których *MetLife* może odmówić wypłaty świadczenia.

Artykuł 9. Samobójstwo

1. W przypadku samobójstwa *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* (niezależnie od stanu jego poczytalności) w okresie pierwszych 2 lat od daty zawarcia *umowy dodatkowej MetLife* wypłaci spadkobiercom odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* sumę zapłaconych *składek* z tytułu tej *umowy dodatkowej*. W sytuacji, gdy *Ubezpieczony* lub *Współubezpieczony* jest inną osobą niż *Ubezpieczający*, wskazana powyżej kwota zostanie wypłacona *Ubezpieczającemu*.
2. W przypadku samobójstwa *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* popełnionego po upływie 2 lat od daty zawarcia *umowy dodatkowej MetLife* wypłaci *Uposażonemu* odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* świadczenie w wysokości *sumy ubezpieczenia* na wypadek śmierci wskazanej w *Szczegółowej Umowie Ubezpieczenia*.

Artykuł 10. Zatajenie informacji

1. Jeżeli *Ubezpieczający*, *Ubezpieczony* lub *Współubezpieczony* podali dane niezgodne z prawdą lub zataili prawdę o okolicznościach, o które pytało *MetLife* przy zawieraniu *umowy dodatkowej* i okoliczności te pozostają w związku przyczynowym ze zgłoszonym zdarzeniem ubezpieczeniowym, *MetLife* będzie wolne od odpowiedzialności, z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.
2. Jeżeli do zdarzenia ubezpieczeniowego doszło po upływie 3 lat od daty zawarcia *umowy dodatkowej*, *MetLife* nie będzie mogło podnieść zarzutu oświadczenia niezgodnego z prawdą albo zatajającego prawdę.

Artykuł 11. Wyłączenia odpowiedzialności MetLife

Wypłata świadczenia z tytułu *umowy dodatkowej* nie zostanie dokonana, jeżeli śmierć odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* powstała w wyniku:

- a) działań wojennych, czynnego udziału w aktach terroru lub masowych rozruchach społecznych,
- b) obrażeń odniesionych na skutek usiłowania popełnienia lub popełnienia umyślnego przestępstwa, umyślnego udziału w innym czynnie zabronionym lub stawiania oporu podczas aresztowania lub zatrzymania.

Rozdział VI. Wygaśnięcie umowy dodatkowej

Artykuł 12. Wygaśnięcie umowy dodatkowej

1. *Ubezpieczający* może odstąpić od *umowy dodatkowej* w terminie 30 dni od daty jej zawarcia, a w przypadku, gdy *Ubezpieczającym* jest przedsiębiorca, w terminie 7 dni od daty jej zawarcia, na zasadach określonych w *umowie podstawowej*.
2. *Umowa dodatkowa* może być rozwiązana przez *Ubezpieczającego* w dowolnym momencie jej obowiązywania. Rozwiązanie następuje na podstawie pisemnego wniosku doręczonego *MetLife*, podpisanego zgodnie z podpisem wzorcowym *Ubezpieczającego*, lub w innej formie zaakceptowanej przez stronę. Rozwiązanie *umowy dodatkowej* jest skuteczne z końcem okresu, za jaki została opłacona ostatnia *składka* za *umowę dodatkową*.



WAŻNE: W celu rezygnacji z umowy dodatkowej prosimy o powiadomienie o tym fakcie *MetLife* i opłacenie składki za Umowę pomniejszonej o składkę za tę umowę dodatkową.

3. *Umowa dodatkowa* wygasa, a obowiązek opłacania *składek* z jej tytułu ustaje w każdym z następujących przypadków:
 - a) którakolwiek *składka* z tytułu *Umowy* nie została opłacona do końca okresu prolongaty przewidzianego w *umowie podstawowej*, ale nie wcześniej niż dnia następnego po upływie 7 dni od daty otrzymania wezwania do opłacenia *składki*, lub
 - b) z datą wygaśnięcia niniejszej *umowy dodatkowej*, lub
 - c) *umowa podstawowa* została przekształcona w bezskładkową – z dniem jej przekształcenia, lub zakończył się okres opłacania *składek*, lub
 - d) *umowa podstawowa* wygasa lub została rozwiązana – z dniem jej wygaśnięcia lub rozwiązania, lub
 - e) w stosunku odpowiednio do *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* – w dniu jego śmierci, lub
 - f) w stosunku do *Współubezpieczonego* – w dniu śmierci *Ubezpieczonego*, wygaśnięcia lub rozwiązania *umowy podstawowej*, lub
 - g) odpowiednio w stosunku do *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* – w rocznicę *Umowy* następującą bezpośrednio po 85. urodzinach *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego*, niezależnie od tego, czy *umowa podstawowa* pozostaje w mocy po tym terminie.
4. W przypadkach określonych w punktach 3 d), f) powyżej *MetLife* zwróci część *składki* z tytułu *umowy dodatkowej* za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej.

Rozdział VII. Postanowienia końcowe

Artykuł 13. Indeksacja

1. *MetLife* może zaproponować w rocznicę *Umowy* podwyższenie *składki* z tytułu *umowy dodatkowej* oraz *sumy ubezpieczenia umowy dodatkowej*. *Składka* z tytułu *umowy dodatkowej* jest podwyższana o wskaźnik indeksacji, określony w warunkach *umowy podstawowej*, natomiast podwyższona *suma ubezpieczenia umowy dodatkowej* jest kalkulowana w oparciu o wzrost *składki* z tytułu *umowy dodatkowej*, poziom ryzyka ubezpieczeniowego, aktualny wiek odpowiednio *Ubezpieczonego* lub *Współubezpieczonego* oraz okres, jaki pozostał do daty wygaśnięcia *umowy dodatkowej*.
2. Podwyższenie *sumy ubezpieczenia umowy dodatkowej* następuje w rocznicę *Umowy* pod warunkiem opłacenia podwyższonej *składki*, proponowanej przez *MetLife*.
3. *Umowa dodatkowa* może być indeksowana tylko wtedy, gdy indeksowana jest *umowa podstawowa*.
4. Pozostałe postanowienia *umowy podstawowej* dotyczące indeksacji mają zastosowanie do *umowy dodatkowej*.

Artykuł 14. Umowa dodatkowa jako część umowy ubezpieczenia

Warunki *umowy podstawowej* odnoszą się również do *umowy dodatkowej*, z następującymi wyjątkami:

- a) wykupu *Umowy*/wypłaty świadczenia (częściowego lub całkowitego) wykupu,
- b) przekształcenia *Umowy* w ubezpieczenie bezskładkowe,
- c) premii nadzwyczajnej/udziału w zysku,
- d) samobójstwa,
- e) zaprzestania opłacania *składek*.

Artykuł 15. Reklamacje i mediacja

1. *Ubezpieczający*, *Ubezpieczony*, *Współubezpieczony*, *Uposażony* lub uprawniony z *Umowy* może złożyć reklamację:
 - a) pisemnie na adres *MetLife*: *MetLife TUnZiR S.A.*, ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa,
 - b) na adres e-mail: lifeinfo@metlife.pl,
 - c) telefonicznie: +48 22 523 50 70 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora),
 - d) osobiście w jednym z biur sprzedaży *MetLife* (adresy biur znajdują się na stronie www.metlife.pl).
2. Każda reklamacja złożona zgodnie z punktem 1 rozpatrywana będzie niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od daty jej otrzymania.
3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie wskazanym w punkcie 2, odpowiedź będzie przesłana nie później niż w terminie 60 dni od daty otrzymania reklamacji. W takim przypadku *MetLife* poinformuje niezwłocznie składającego reklamację o przyczynie opóźnienia, okolicznościach, które dodatkowo muszą zostać ustalone, oraz przewidywanym czasie udzielenia odpowiedzi.



WYJAŚNIENIE: Skomplikowane przypadki to takie, w których zaistnieje konieczność ustalenia dodatkowych okoliczności i zebrania brakujących informacji niezbędnych dla rozpatrzenia reklamacji.

4. O ile składający reklamację nie złoży wniosku o dostarczenie odpowiedzi pocztą elektroniczną na wskazany adres e-mail, odpowiedź na reklamację zostanie udzielona przez *MetLife* w formie pisemnej, niezależnie od sposobu zgłoszenia reklamacji.
5. „Polityka rozpatrywania reklamacji *MetLife* Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A.” zamieszczona jest na stronie internetowej *MetLife*.
6. Osoba fizyczna będąca *Ubezpieczającym*, *Ubezpieczonym*, *Współubezpieczonym*, *Uposażonym* lub uprawnionym z *Umowy* może zwrócić się w sprawie reklamacji do Rzecznika Finansowego lub o udzielenie pomocy do miejskich i powiatowych rzeczników konsumenta.
7. *MetLife* wyraża zgodę na udział w postępowaniu w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich przed Rzecznikiem Finansowym lub Sądem Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego. Poniżej zostały podane adresy stron internetowych obu podmiotów: Biuro Rzecznika Finansowego – <http://www.rf.gov.pl/> oraz Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego – http://www.knf.gov.pl/regulacje/Sad_Polubowny.

Artykuł 16. Prawo właściwe, właściwość sądu, sprawozdania

1. Prawem właściwym dla *umowy dodatkowej* jest prawo obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Wszelkie spory mogące wyniknąć z *Umowy* lub z nią związane pomiędzy *MetLife* a odpowiednio *Ubezpieczającym*, *Ubezpieczonym*, *Współubezpieczonym*, *Uposażonym*, uprawnionym z *Umowy*, spadkobiercą *Ubezpieczonego*, *Współubezpieczonego* lub spadkobiercą uprawnionego z *Umowy* będą rozstrzygane albo przez sąd właściwy według przepisów o właściwości ogólnej, albo przez sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby odpowiednio *Ubezpieczającego*, *Ubezpieczonego*, *Współubezpieczonego*, *Uposażonego*, uprawnionego z *Umowy*, spadkobiercy *Ubezpieczonego*, *Współubezpieczonego* lub spadkobiercy uprawnionego z *Umowy*.
3. Działalność *MetLife* podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Roczne sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej *MetLife* publikowane są na stronie internetowej *MetLife* po zakończeniu roku sprawozdawczego.
5. W relacjach z *MetLife* zastosowanie ma język polski.

Warszawa, 2 listopada 2020 roku

Magdalena Brzozowska-Tomczyk
Członek Zarządu MetLife

Agata Lem-Kulig
Członek Zarządu MetLife